

ki in
res
kopi-
il in
se ne stori skoraj nič, sploh pa se še, kar se
človekoljubov v tem smislu začne, celo pre-

Ptujska bolnišnica ima za celi okraj, ne izvzemši
mesta Ptuj, za bolnike pripravljenih samo kakih 80
90 postelj. Bolnikov pa se v njo pripelje na sto-
tako, da se morajo nekateri poslati celo domov.
20 do 30 bolnikov leži navadno ka-
or psi po tleh! Seveda temu ni bolnišnica
iva, pač pa tisti, kateri bi imeli dolžnost, da bi
ta zavod na deželne stroške razširil. Kakor smo
menili, je v bolnišnici komaj 80 do 90 postelj,
teba pa bi jih bilo najmanj do 200.

Poslanca Robič in Jurtela, kje sta? Go-
spod Robič, vi kot ud deželnega odbora, kateremu
je izrečno naročilo, da morate skrbeti za bolniš-
ce, ali vam dohtar Jurtela kot vaš prijatelj in so-
lovalec, kateri stanuje tukaj v Ptuj, toraj v bli-
ni naše bolnišnice, tega ni nikdar povedal? In ako
ne, zakaj sami o tem ničesar ne veste?

Gospod Robič, ali ste si vi že kedaj ogledali
ptujsko bolnišnico? Ne, niti od zunaj ne in vendar
ravno vi referent o bolnišnicah. Seveda pač imate
najbrž preveč opraviti z vinogradi! Da, tedaj, ko se
reklo prisiliti merodajne ljudi, da so vam na de-
elne stroške popravili vaš vinograd, tedaj ste govo-
li, da, tedaj ko je treba shraniti velikansko plačilo,
katero vtaknete vi za vaše „delo“ v žep, tedaj je
poslanec Robič vedno prvi, ako pa je treba pomagati
metu, kje pa je tedaj?

Gospod poslanec Jurtela, vam pa hočemo pri-
nesti, saj vemo, da imate dovolj opraviti v poso-
lnici, saj vemo, da je treba ves čas porabiti, da se
izkujejo iz kmečkih pravičarjev rumenjaki za vaš žep!
sploh pa imate vi in gospod Robič preveč opraviti
politiko, sploh preveč z zborovanji, drugače bi se
saj vi, kot deželnega stotnika namestnik, prepričali
žalostnih prostornih razmerah v ptujski bolniš-
nici, vi kot prebivalec mesta Ptuj.

Robič in Jurtela, kje sta? Toda kaj je vama
za brezštevilne hlapce na deželi, katere je za-
ela kaka nesreča in katerih seveda gospodar ne
more več mesecev, ako zbolijo oskrbovati, kaj je
vama mar za kmete, kmetice, njih otroke, kateri so
aleč zunaj od mesta in kateri se morajo pripeljati
bolnišnico, ako se hočejo ozdraviti, ker bi jim dru-
ge stroški za zdravnika in medicine pojedli celo
sestvo!

Zares, prizanesli vama bi, ako bi bili prepričani,
o položaju v ptujski bolnišnici v istini ničesar ne
sta, toda temu ni tako!

Mož, po katerem vajini časopisi skoraj v vsaki
daji mečejo blato, mož, kateri se na vse mogoče
čine črni napram kmečkemu ljudstvu, ta mož,
amreč nemški deželni poslanec in mestni župan
rni g, kateri se je ravno zadnji čas najbrž z va-
nim sporazumljenjem po krivem razpostavil javnemu
eganjanju od strani slovenskega ljudstva, posebno
ložanov, ta mož je že lansko leto vedno in vedno
ujno prosil za razširjatev ptujske bolnišnice. Nje-

gov dotični predlog se je tudi v deželni zbornici
sprejel, a Robič je potem na to najbrž — po-
zabil!

Robič in Jurtela, kje sta bila tedaj? Ali sta
morda to prošnjo samo radi osebnega sovraštva do
Orniga prezirala, ne meneč se za uboge bolnike va-
jinega, toraj slovenskega ljudstva? Kaj, ali morda
hočeta trditi, da je Ornig prosil za omenjeno razšir-
jatev mestu Ptuj v prid ali pa v prid tistih, ka-
teri so njega volili za deželnega poslanca?

Mestnih bolnikov v ptujski bolnišnici ni niti
peti procent ne, skoraj vsi so iz dežele!

Robič in Jurtela, kje sta? Ljuba nam „kmečka“
poslanca, hajd na delo, ako bodeta na kmalem do-
segla toli potrebno razširjatev ptujske bolnišnice, za
katero je uže seveda brez vaji prosil imenovani
nemški poslanec v prid slovenskega kmeta, potem
vama bomo pripoznali, da sta storila vsaj v tej
zadevi vajino dolžnost.

Ako pa še na ta drugi poziv nočeta o celi
stvari ničesar vedeti, potem pa vedita, da bode slo-
venski kmet dobil še jasnejše pojme od svojih slo-
venskih dohtarskih in profesorskih kmečkih po-
slancev!

Spodnje-štajerske novice.

Ptujska Gora. Dne 27. t. m. se bodejo vršile na
Ptujski Gori zopet občinske volitve. Klerikalci se na
nje pripravljajo že na vse kriplje, seveda, saj vejo,
da so se jim že začela tla pod nogami trositi. Kmet-
je, Gorčani, kateri ste pri zadnjem zborovanju na
Ptujski gori tako odločno pokazali, da ste napred-
njaki, pazite, da se Vam ne bodejo vrinili v odbor
taki možje, kateri niso za vas! Naprej, le korajžno,
naprednjaki zmaga bode in mora biti vaša! Ako bo-
dete tako odločno nastopali, kakor zadnjo nedeljo,
potem pridejo za vas zares vendar enkrat boljši časi!

Nemška šola v Rogatcu, katera je do sedaj
imela samo tri razrede, se je na prošnjo tamošnjega
krajnega in okrajnega šolskega sveta od deželnega
odbora razširila za en razred, tako, da ima sedaj
4 razrede. V četrtem razredu se je začelo podučevati
že z 1. oktobrom. To razširjenje je tudi velike važ-
nosti za kmete v okolici rogački, vsaj za tiste, ka-
teri so toliko pametni, da vejo, kako potrebno je
tudi slovenski mladini dandanes znanje nemškega
jezika.

„Štajerc“ je v svoji 18. številki prinesel vest:
„Zborovanje pri Sv. Lovrencu v Slov. Goricah,“ v
katerem trdi, da je župnik pripravljaj na to (namreč
zborovanje) že teden dni poprej, in sicer na prižnici,
in da je govoril tako ognjevit, kakor nikdar poprej,
ako je bilo treba govoriti o grehih in blagostanju
duš, kakor tudi, da se je regimentno zborovalo do ra-
nega jutra in pilo in pelo na vse kriplje. Nasproti
tej vesti popravljam kot župnik in načelnik „Pol.na-
rodno-gospodarskega društva“ v smislu § 19. tisk.
zak. naslednje: Ni res, da sem pripravljaj že teden
poprej na zborovanje na prižnici, ker me prejšnjo

nedeljo ni bilo doma, kakor se je tudi tisto nedeljo bral „Pastirski list“; toraj ni bilo pridige, v kateri bi mogel ognjevitno govoriti kakor nigdar poprej, ako je bilo treba govoriti o grehih in blagostanju duš. — Začetek zborovanja je bil ob 3. uri, na to je sledilo petje, tamburanje in igra „Pravica se je izkazala.“ Podpisani je bil ob 6 uri že doma. Ptujčani so odhajali ob 8 uri in le nekateri so ostali do polnoči. Zborovanje se je naznanilo po „Gospodarju“ in ponavadi pred cerkvijo po navadnem oznanitlju. — Sv. Lovrenc v Slov. Gor. 20. 9. 03. — Jožef Sinko, župnik in načelnik „Pol.-narodno-gospodarskega društva.“ — (Opomba uredništva: Popravljaj se žalibog dandanes lahko vse! — „Kdor verje, bode zveličan!“ Sploh pa bomo videli, kaj bodejo zopet k temu „popravku“ porekli naprednjaki pri Sv. Lovrencu Slov. gor.!)

Uloomi. Pri občinskem predstojniku v Mali vesi je dne 5. tega meseca med tem, ko so bili on in njegova družina pri delu ulomil nekdo v zaprto hišo in vkradel tam občinski pečat in nekaj denarja. Ravno ieti dan je ulomil tudi nekdo pri posestniku F. Janžekoviču v Gajovcih, tudi med tem ko so bili vsi na delu. Janžekoviču je bila ukradena ura z verižico vred, tudi nekaj denarja in več drugih reči je neznan zločinec odnesel.

Ublili ga so. Kakor se nam piše iz Ruš, so se tam dne 4. t. m. stopli fantje. Pri tem pretopu je bil neki Jože Sevšek tako težko poškodovan, da je po tepežu umrl. Ubojnik ima že c. kr. kazensko sodišče v Mariboru pod ključem.

Težka telesna poškodba. Dne 29. p. m. so se sprli pri kožuhanju v Stanošini fantje. Iz prepira je nastal veliki tepež. Pri tem je dobil neki J. Sermšek ravno tam doma z drogom tako močen udarec po glavi, da mu je bila črepinja prebita.

Ljubljanski škof in „Štajerca“. Na „Narod“ smo zares tokrat malo jezni. V svoji zadnji številki z dne 14. oktobra nam je okreal namreč enega naših najimenitnejših naročnikov. Piše namreč v nekem dopisu iz Gornjega grada med drugim tudi sledeče:

In kdo je bil drugi naročnik? Čujte in strmite, to je bil škof Bonaventura v lastni svoji osebi! Sicer ne vemo, ali je bil naročen na „Štajerca“ naravnost in na svoje ime, vemo pa natanko, da ga je v času, ko je bival prilično okrog enega meseca v Gornjem gradu, dobil trikrat, torej kakor reden naročnik, „Štajerca“ namreč izhaja samo trikrat na mesec. Da ima škof „Štajerca“ se je vedelo še, ko je bil v Gornjem gradu. Ko je delil splošne avdijence, je ležal „Štajerca“ na njegovi mizi. V avdijenco došli gospodje so bili neljubo presenečeni, ko so videli „Štajerca“ na škofovi mizi. To je opazil škof in v vidni zadregi jel klicati: „O, to je strupen list, strupen list.“ Ko je pa odšel zopet v Ljubljano, so našle pobožne ženske, ki so popravljale škofovo stanovanje, več izvodov „Štajerca“. Kar ostrmele so. Neštetokrat se je v cerkvi oznanjevalo, da je „Štajerca“ umazan nemškutarski in vrhu tega še brez-

božen list, katerega čitati je poštenemu Slovencu in kristjanu prepovedano pod smrtnim grehom. Ljubljanski škof so pa naročeni nanj in ga celo bero! To je čudno, to je uganka! In majale so glavo pobožne ženske in ugibale . . . In vest, da je škof naročen na „Štajerca“ se širi po celem gornjegradskem okraju; kmetje pa radovedno sprašujejo po tem listu, katerega gospodje po cerkvah prepovedujejo, ljubljanski škof pa so nanj naročeni in ga bero!

Tako piše „Narod.“ Kmetje, kaj boste spraševali na dolgo in na široko, naš list izhaja v Ptujju ime mu je „Štajerca“, poslati je treba samo dve kroni in potem ga dobite za celo leto domov. Ako se škof „smrtnega greha“ ne boji, ker čita naš list, zakaj se ga vi bi? Ljubi „Slovenski Narod“, pusti nam naše naročnike pri miru, posebno pa take, s katerimi imamo največje veselje, čeprav našega lista v svoji sramožljivosti ne upajo sprejemati pod lastnim svojim visokim imenom. Dobivajo ga vendar in to je dovolj! „Narod“, mi te nismo nigdar zavidali, da dobavlja neki drugi škof v naši bližini tvoj list, čeprav tudi o tebi kriči na Štajerskem vsaki kaplanček iz prižnice, da bode vsaki „ferdaman“, kateri tvoj list bere, čemu nam potem ne privoščiš ti tvojega ljubljanskega škofa kot bralca in naročnika?

Vsled operacije je umrl. Dne 28. prejšnjega meseca je umrl v tukajšnji bolnišnici vsled operacije sin posestnika Alojza Kumerja na Bregu pri Ptujju Jože Kumer. Umrli, jako priden fant, se je moral operirati, ker se je bil pri zadnji povodnji prehladil. Naj v miru počiva!

Zgornja Radgona. Joj, kako kričijo klerikaleci v svojih listih, nikakor ne morejo pozabiti, da so bili premagani pri volitvah v okrajni zastop. Vse, vse napadajo, po vsem mečejo blato, toda kaj to mari — pes tudi laja nad mesecom! Le lajajte klerikalci, okrajnega zastopa vendar ne dobite nigdar v roke!

„Copernica in zdravilka.“ V našem mestu (Schlossgasse) biva neka ženska, katera, seve skrivoma vrači kmetom otroke, živino i. t. d. Ona tudi „copra“, namreč „losa“ in „razgovarja.“ Mi prosimo kmete, da bi nam pomagali spraviti to zvito goljufivko pod ključ. Kmet, ako si bolan idi k pravemu zdravniku, ako pa verjameš, da bo ti kdo kaj zlosal ali razgovoril, pa — si nor! Kdor je bil od te ženske na kak način ogoljufan, (da je moral mnogo plačati za sleparska zdravila) naj se zaupljivo obrne na uredništvo „Štajerca“, ker mu drage volje hočemo pomagati.

Zopet slovenski milijoner Majdič. Svoj čas smo pisali, kako izvrstno ajdovsko moko (melo) je prodaval slovenski milijoner Majdič iz Celja in kako je bila ta moka pomešana z manj vredno moko iz riža, toraj, kako si je znal gospod Majdič pridobiti prav lepi denar po jako, jako „pošten“ poti, danes pa lahko poročamo o neki drugi zanimivi zadevi tega slovenskega milijonerja, kateri vedno pusti v celjski žabi na vsako svoje oznanilo tiskati znane besede: „Svoji k svojim!“ Iz Celja se nam namreč z dne

5. t. m. piše sledeče: „Pred par dnevi je kupila Marija Krajnc, žena železniškega uslužbenca v zalogi moke Petra Majdiča vrečo (žakelj) moke. V moki je bilo, kakor pripovedujeta Marija Krajnc in njen mož mnogo zaplivkov (črvov) od žuželk in vsakovrstne nesnage. Danes (toraj 5. t. m.) se je moral g. Peter Majdič radi tega pred celjskim okrajnim sodiščem zagovarjati. Ker je glavna priča nenadoma zbolela, morala se je obravnava preložiti.“ — Slovensko ljudstvo, ta dopis govori cele knjige!

Poročilo ptujskega sejma. Ptujski mestni sejem dne 8. oktobra je bil prav dobro obiskovan. Na njega se je prignalo 80 konjev, 936 glav goveje živine in 479 svinj. Prodajalo se je prav izvrstno. Cene bile so jako visoke. Prihodnji živinski sejem bode dne 21. svinjski sejem je bil dne 17. oktobra.

Dopisi.

Iz Hontinjevesi. V naši vasi je več kmetov klerikalcev, kateri kakor besni sovražijo tebe vrli „Štajerc“, češ, da nas hočeš ponemčiti. Tega nikdar nisi hotel in tudi ne bodeš! Dragi kmetje klerikalci, ako ste vi tako trdi Slovenci in tako zaničujete nemški jezik, zakaj pa potem vi pošiljate vaše sine v mestne nemške šole? Vi pošiljate Vaše sine v nemške šole radi tega, da bi se jim enkrat boljše godilo, kakor se godi nam, da bi si ložje služili svoj kruh. Zakaj pa potem zmerjate toliko o „Štajercu“, kateri nam ni nikdar družega pisal, kakor samo to, da bi morali skrbeti, da se bode naučila naša mladina tudi družega deželnega jezika. Kako smešno toraj, na eni strani „Štajerca“ ubogate, na drugi pa ga zmerjate, čeprav vidite, da vam samo najboljše želi. Vi klerikalčki tudi kričite, da je „Štajerc“ proti duhovnikom. Saj ni res! „Štajerc“ ne piše nikdar zoper poštenega duhovnika, da pa malopridne včasih pošteno okrca, je to za nje dobro, najboljšo pa zopet za nas in za našo mladino, ker s tem „Štajerc“ zabrani pohujšanje in sicer pohujšanje, katero je jako nevarno že radi tega, ker pride ravno od takega človeka, kateri bi moral dajati dober vzgled. Ako bode te vi klerikalčki podpirali še nadalje vaše klerikalne cunje, potem bode te videli, kako daleč bode te prišli. Na nekaj še tudi ne smem pozabiti. Ti Franc Primec iz Hotinjevesi, ako hočeš „Štajerca“ prebirati, pa si ga naroči, ne pa, da ga skoraj posiloma jemlješ občinski pismonoši. Ona ni dolžna, da bi ti ga posojevala. Ona naj ga brž raznosi med naročnike, kateri ga že itak težko pričakujejo, ne pa, da ga nekateri 3 do 4 dni pozneje ko pride sprejmejo. Ako pa že nimaš zares teh par kronic za „Štajerca“, pa pridi k meni ali pa idi k kakemu drugemu naprednjaku, kateri ti jih bode rad posodil. Za danes dovolj, toda vi klerikalčki povem vam, ako ne bode te pustili „Štajerca“ pri miru, se bode te zopet videli, a „štrigel“ bode te potem ostrejši. Tebe dragi „Štajerc“ pa naj Bog živi in ohrani — tvoj — — — k.

Velenje. Dragi „Štajerc“, da ne bodeš mislil, da tukaj že vsi spimo, ti hočem vendar enkrat kaj po-

ročati, da bodeš vedel, da imamo tudi pri nas take zagrizence, kateri bi radi vse, kar se jim zdi nemškega, kar čez noč v žlici vode vtopili. Ti možiceljni si prizadevajo na vse kriplje, da bi vsakemu, kateri je Nemec, ali vsaj nemškega mišljenja, škodovali. Evo vam dragi bralci vzgled! Pred par leti je kupil trgovec g. Vutti neko takozvano Pacherjevo posestvo. Ker je g. Vutti nemškega mišljenja, so naščuvali neko Heleno Oblšer, naj toži Vuttija. Prigovarjali so ji tako dolgo, da je bila že popolnoma prepričana, da bode pravdo dobila še poprej, ko se je pričela. Oblšer je ubogala in hajd k doktorju Majerju. Predmed pravde je bila neka drvarnica, vredna morda 10 kron. Majer je tožbo takoj vložil proti g. Vuttiju. Ta si je vzel zagovornika g. dr. pl. Jabornegga iz Celja. Konec pravde je bil, da je Helena Oblšer plačala vse stroške okoli 360 kron. To je sad ničvredne hujskarije! In tako postopajo pri nas skoraj s vsakim Nemcem. Naj jim bode, toda mislim, da bode ljudstvo vendarle enkrat spoznalo svoje takozvane prijatelje! — Še nekaj! Na dan 11. oktobra sklical se je v Šmartno tik Velenja takozvani ljudski shod. Nabralo se je kakih 150 oseb, ako hočem namreč šteti med zborovalce tudi otroke, kojih je bila dobra polovica. Seveda je bilo tudi tamkaj nekaj dohtarčkov. Udrihalo se je po Nemcih v obče, potem so kričali proti „nemčurjem“, proti nemškemu ponku itd. Hujskali so narod proti narodu, imenovali trgovce in obrtnike pri kojih naj se kupuje in naročuje blago, celo „narodni“ kovač se je jemal v poštev. Pri teh govorih se je posebno slišal neki gospodek iz Šoštanja. Seveda „svoji k svojim“, ali prav za prav „tvoji k mojim“ je bila glavna točka celega dnevnega sporeda. Prihodnjič več!

Iz Ljutomera. Pretekli teden so se vršile volitve v Ljutomerški okrajni zastop. Pri volitvi iz okolice so predložili Ljutomerški modrijani svoj program, pa kmeti naprednjaki so zavrgli istega ter volili zavedne kmete v odbor. Vsa čast kmetom naprednjakom. Propadel je, kar nas najbolj veseli Ljutomerški veleposestnik in tržec z vinom na Starem trgu.

Iz Podgradja pri Ljutomeru. O priliki zadnjega zborovanja Ljutomerške okrajne posojilnice se nam je nasvetovalo, kako da naj postopamo, da si olajšamo svoje plačila. Kjer ni sloge, tudi ni zmage. Ko je nas par stavilo predlog, da se naj znižajo obresti, vtaknila sta načelnik in tajnik svoje nose skupaj, in vrh tega še nekaj pošepetala, pa ker noben ud ni upal besedice spregovoriti, je ostalo pri starem. Ta posojilnica je menda le oskrbovalnica za po lastni krivdi ponesrečene kramarje in tržanske sine. Ako pogledamo posojilnico na Cvenu, kako da ista uraduje in nizke obresti zahteva, se pač vidi razlika, kdo je za kmete in kdo ni za nje. Ravno tako bi lahko občina Pristava, Stročjavas in Podgradje za se osnovala jednako posojilnico. Tedaj na delo, Janez Kosi iz Pristave in njegovi tovariši, ne premišljuje preveliko!

Kmet naprednjak.

Iz Križevca pri Ljutomeru. Načelnikom IV. obrtniške skupine, to je trgovcev, mesarjev i. t. d. iz-